

Brusel 23. března 2022
(OR. fr)

7425/22

LIMITE

JAI 377
ASILE 33
MIGR 91
FRONT 128
CADREFIN 38

POZNÁMKA

Odesílatel:	Předsednictví
Příjemce:	Rada
Předmět:	Evropská koordinace pro přijímání uprchlíků z Ukrajiny

Od 24. února uprchly z Ukrajiny v důsledku vojenské agrese Ruské federace více než 3 miliony lidí, převážně žen a dětí, jež hledají útočiště v Evropské unii. Evropská unie zareagovala jednotně a solidárně, když dne 27. února rozhodla použít režim dočasné ochrany podle směrnice 2001/55/ES, a to vůbec poprvé od přijetí tohoto předpisu, a následně dne 3. března přijala příslušné rozhodnutí. Evropská unie poskytuje také humanitární pomoc Ukrajině a Moldavsku, zejména prostřednictvím mechanismu civilní ochrany Unie.

Jednotný a solidární postup je neméně důležitý i pro zajištění dobrých podmínek přijetí pro dotčené osoby. To vyžaduje posílenou koordinaci na evropské úrovni v řadě oblastí, adekvátně výjimečnosti současné situace. Předsednictví pořádá každý týden zasedání IPCR (integrovaná opatření EU pro politickou reakci na krize), umožňující zabývat se jednotlivými rozměry krize a spojit naše úsilí, a pravidelná jednání platformy solidarity mají umožnit reagovat na potřeby vyjádřené členskými státy.

Význam by také měly pokyny ministrů, zejména pokud jde o přijímání uprchlíků a koordinaci jejich přesunů.

1. Poskytování materiální a finanční podpory členskými státy

Komise předložila několik iniciativ s cílem posílit finanční podporu Evropské unie členskými státy za účelem zvládnutí přijímání uprchlíků.

Iniciativa CARE (*Akce soudržnosti pro uprchlíky v Evropě*) umožňuje členskými státy využít na pokrytí výdajů spojených s přijímáním uprchlíků částky, které jsou k dispozici na programové období Fondu soudržnosti 2014–2020 (nevyužito zbývá přibližně 100 milionů eur). Rovněž bude možné využít finanční prostředky z iniciativy REACT-EU na rok 2022 (9,5 miliard eur). Iniciativa CARE umožňuje také flexibilní využití Evropského fondu pro regionální rozvoj (FEDER) a Evropského sociálního fondu (ESF) na podporu opatření pro uprchlíky. Kromě toho tato iniciativa o rok prodlužuje období, po které se bude uplatňovat výjimečná míra spolufinancování EU ve výši 100 %, což by mohlo přinést urychlení plateb až do výše 5 miliard eur v roce 2022 a 1 miliardy eur v roce 2023.

Komise dále navrhla přezkum pravidel pro evropské „fondy v oblasti vnitřních věcí“, jenž umožňuje uvolnit dostupné finanční prostředky z národních programů členskými státy na programové období 2014–2020 v rámci Azylového, migračního a integračního fondu (AMIF) a prodloužit způsobilost těchto programů o jeden rok. Tato flexibilita doplňuje prostředky, které byly členskými státy poskytnuty na programové období 2021–2027 v rámci přímého řízení:

- 63 milionů eur mimořádné podpory v roce 2022 v rámci AMIF a Nástroje pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky;
- 150 milionů eur na podporu přijímacích, azylových a návratových systémů členskými státy, které jsou vystaveny zvýšenému migračnímu tlaku.

Výdaje na přijímání osob přicházejících z Ukrajiny budou hrazeny ve výši 100 % nebo 90 %.

V neposlední řadě byla pro členské státy uvolněna částka ve výši 499 milionů eur z nástroje pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky na ochranu vnějších hranic a dozor nad nimi.

COREPER schválil návrhy nařízení o iniciativě CARE a o „fondech v oblasti vnitřních věcí“ dne 16. března. Tyto návrhy, které musí následně přijmout Evropský parlament na zasedání konajícím se ve dnech 23. a 24. března, mají vstoupit v platnost 7. dubna.

Členské státy požádaly o:

- úplnou a přehlednou prezentaci všech dostupných finančních nástrojů, jakož i příslušných částek, které jsou členskými státy k dispozici;
- vytvoření „jednotného kontaktního místa“ pro podávání žádostí: Komise na tento požadavek již zareagovala;
- náležité zohlednění rozmanitosti potřeb, mimo jiné i v oblasti vzdělávání a vzdělávacích prostředků, s ohledem na vysoký podíl nezletilých mezi přijímanými osobami.

Výše uvedené prostředky přispějí k řešení naléhavých potřeb. Současně bude možné zahájit úvahy o případných dlouhodobějších potřebách na základě ekonomické analýzy.

Také agentury Evropské unie začaly zvyšovat svou podporu členským státům.

Na hranicích s Ukrajinou, Moldavskem a Běloruskem bylo nasazeno 257 pracovníků agentury Frontex, přičemž 204 z nich působí v Rumunsku (157 na hranicích s Ukrajinou a 47 na hranicích s Moldavskem), 18 v Polsku, stejně jako v Moldavsku, a 14 na Slovensku.

Agentura EU pro otázky azylu připravuje svou intervenci v Rumunsku.

Europol pozorně sleduje rizika související s destabilizací na ukrajinských hranicích (převaděčství osob, obchod se zbraněmi nebo s motorovými vozidly atd.). Vyslala 4 své pracovníky na Slovensko, další 4 do Polska a 2 do Moldavska.

Ministři se vybízejí, aby uvedli, jak hodnotí takto vynaložené prostředky a jaké jsou případné další potřeby jejich zemí.

2. Monitorování a koordinace přesunů v rámci Evropské unie

Organizace přijímání uprchlíků vyvolává řadu praktických otázek. Komise předložila dne 23. března sdělení, v němž jsou všechny tyto otázky shrnuty.

Členské státy přijímají v současné době opatření za účelem provádění prováděcího rozhodnutí (EU) 2022/382 ze dne 4. března 2022, kterým se zavádí dočasná ochrana. Některé otázky vyvstávají v souvislosti s ověřováním kritérií stanovených v článku 2 uvedeného rozhodnutí (zejména v případě chybějícího biometrického pasu nebo jakéhokoli dokladu totožnosti nebo pokud jde o přijetí žádostí podaných státními příslušníky třetích zemí) nebo s registrací dotčených osob. Některé odpovědi byly poskytnuty v pokynech Komise ze dne 21. března.

Údaje shromážděné členskými státy v přední linii při vstupu uprchlíků do Unie by měly být předávány ostatním členským státům s cílem zajistit ochranu uprchlíků, usnadnit jejich další cestování po Unii a pozdější registraci za účelem poskytnutí dočasné ochrany. Je třeba, aby byla v krátkém horizontu nalezena praktická a jednoduchá řešení pro výměnu těchto alfanumerických údajů shromažďovaných členskými státy v přední linii, dokud nebude možné nabídnout řešení definitivní.

Dobrá organizace příjmu dotčených osob vyžaduje koordinaci na evropské úrovni. Tato koordinace je nutná ze tří důvodů: samotným uprchlíkům přinese jistotu, že je o ně dobře postaráno; členským státům v přední linii zaručí zmírnění tlaku, jemuž jsou vystaveny; členským státům určení nebo tranzitu poskytne nezbytnou předvídatelnost.

To předpokládá výměnu informací mezi členskými státy o tocích příchozích osob, o přijímacích kapacitách nebo o některých kategoriích osob, zejména osob zranitelných, jako jsou například nezletilé osoby bez doprovodu. Jde také o zavedení koordinace za účelem snadnějšího předvídaní a odhadování přílivu uprchlíků do jednotlivých členských států, zejména prostřednictvím organizace dopravních spojení a používání platforem umístěných na vhodných místech.

Pro provádění účinné politiky bude mít prvořadý význam výměna přesných údajů, které jsou porovnatelné a aktualizované členskými státy, zejména pak údajů o počtu osob na vstupu a výstupu za každý dotčený členský stát.

Některé členské státy již mezi sebou začaly vytvářet společné systémy koordinace, které jim umožňují sjednotit organizaci a plánování dopravy uprchlíků. Taková koordinace by byla prospěšná a účinná i na úrovni celé Evropské unie; mohla by být svěřena do rukou Komise, která již zřídila platformu solidarity za účelem koordinace a usnadnění úzké spolupráce mezi členskými státy ve všech oblastech.

Ministři se vyzývají, aby uvedli, zda jsou zapotřebí další upřesňující informace k uplatňování dočasné ochrany (režim pobytu atd.). Především postup registrace je důležitým prvkem z hlediska monitorování, přijímání a ochrany dotčených osob; bylo navrženo požádat Komisi, aby vypracovala řešení umožňující sjednotit v krátké lhůtě na evropské úrovni registrace zaznamenané ve vnitrostátních databázích.

Ministři se vyzývají, aby potvrdili, jaká jsou jejich očekávání, pokud jde o platformu solidarity: má Komise prostřednictvím této platformy zajistit koordinaci přepravy uprchlíků uvnitř Evropské unie tím, že vytvoří informační kanály a naprogramuje přesuny z některých předem vytipovaných shromažďovacích míst, za pomoci příslušných agentur Unie?

3. Přijímání uprchlíků z Moldavska: sledování dodržování závazků, operativní provádění

S ohledem na zvláštní postavení Moldavska vynaložila Evropská unie řadu prostředků, zejména pokud jde o humanitární pomoc. Patnáct členských států již podpořilo Moldavsko prostřednictvím mechanismu civilní ochrany Unie, především zasláním zdravotnického vybavení, polních lehátek a hygienických potřeb. Dohoda o postavení umožňující aktivní zapojení agentury Frontex na moldavském území na podporu příslušníků moldavské pohraniční stráže byla sjednána a podepsána během několika dní. Díky této dohodě je posila pohraniční stráže rozmístěna již od 20. března.

Je naléhavě nutné zajistit v rámci Evropské unie přijetí osob, které přišly z Ukrajiny hledat útočiště do Moldavska. Komise vyzvala členské státy, aby předložily své nabídky na přijetí. Dne 17. března předložilo své nabídky šest členských států a Norsko, což celkem představuje možnost přijetí pro 11 500 osob. Rumunsko dalo souhlas se zřízením přijímacího střediska na svém území.

Pro účely organizace tohoto přijímání Komise vypracovala v rámci platformy solidarity standardní provozní postupy, jež upřesňují podmínky, za jakých budou dotčené osoby identifikovány, vybírány, přepravovány a přijímány v členských státech. Organizace samotných relokací by mohla být svěřena Komisi. Některé členské státy vyjádřily přání, aby na přepravu dotčených uprchlíků byla poskytnuta finanční podpora Evropské unie.

Ministři se vybízejí, aby:

- **předložili své nabídky přijetí;**
- **potvrdili, zda si přejí, aby byly operace zahájeny co nejdříve v souladu se standardními provozními postupy, přičemž datum zahájení by mělo být stanoveno co nejdříve.**

4. Ochrana vnějších hranic a bezpečnostní otázky:

ukrajinská krize znovu připomíná, jak důležité je disponovat na vnějších hranicích spolehlivými postupy a rychlou schopností přizpůsobení těchto postupů a intervence v případě krizových situací. Je třeba zavést spolehlivé bezpečnostní postupy: důležité je, aby všechny osoby překračující vnější hranice Unie podléhaly kontrolám prostřednictvím příslušných informačních systémů, především pak Schengenského informačního systému (SIS). Členské státy se vyzývají, aby prostřednictvím sítě pro bezpečnou výměnu informací (SIENA) informovaly v relevantních případech Europol o shodách (o pozitivních výsledcích kontrol).

Ustanovení Schengenského hraničního kodexu umožňují přizpůsobit úroveň kontroly hrozbě při zaručení vysoké úrovně bezpečnosti. Komise předložila dne 21. března 2022 pokyny upřesňující postupy, které by měly být upřednostněny.

Na druhé straně je konkrétním úkolem agentur Frontex a Europol právě poskytování pomoci členským státům v okamžiku, kdy čelí takovým výzvám.

Frontex je schopna pro tuto krizi nasadit více než 2 600 pracovníků na všechny činnosti pohraniční stráže a začala organizovat repatriační lety pro příslušníky třetích zemí, kteří tuto pomoc potřebují. Doplňkem k této pomoci je rozmístění pracovníků Europolu, kteří přispívají svojí odborností k provádění doplňkových důkladných kontrol na hranicích. Na základě příslušných informací poskytnutých členskými státy je Europol rovněž schopen poskytnout přesnou analýzu hrozeb trestné činnosti, jakož i podporu při vyšetřování vedených členskými státy v souvislosti s trestnými nebo teroristickými činy spojenými s probíhajícím konfliktem.

Komise dále uvedla, že je připravena finančně podpořit operace prováděné společně členskými státy, například když jeden členský stát poskytne jinému členskému státu v souladu s právním rámcem průmských rozhodnutí zaměstnance svých bezpečnostních orgánů. Je zapotřebí zavést mechanismus pro přiřazování operačních potřeb nejvíce dotčených členských států k možnostem nabídek pomoci ostatních členských států.

Současná situace v neposlední řadě také přispívá k rozvoji různých forem závažné a organizované trestné činnosti, kdy dochází ke zneužívání zranitelnosti lidí (obchodování s lidmi, sexuální vykořisťování, nucená práce, se zvýšeným rizikem v případě nezletilých a válečných sirotků, převaděčství migrantů, obchodování s padělanými dokumenty, organizace organizující útoky osob, které odmítají všeobecnou mobilizaci, online podvody, zneužívání prostředků a darů určených Ukrajině, kybernetické útoky, obchod se zbraněmi a s drogami atd.). To odůvodňuje uvedení do pohotovosti a aktivaci platformy EMPACT¹, evropské sítě odborníků v oblasti boje proti různým formám trestné činnosti, která může přispět zkušenostmi nashromážděnými za deset let existence tohoto mechanismu (vyhledávání zpravodajských informací o trestné činnosti, výměny informací, operační zaměřování, intervence, prevence). Přednosti platformy EMPACT (adaptabilita, reaktivita, flexibilita, komplementarita operačních služeb a aktérů) umožní členským státům provádět společné operace v zájmu bezpečnosti Unie.

Zásadní význam má zajistit ochranu těch nejzranitelnějších osob, které přicházejí, zejména děti, před všemi formami vykořisťování a obchodování s lidmi, a to od okamžiku jejich vstupu na území Unie. Z toho důvodu je důležité urychleně zavést preventivní opatření a opatření v oblasti informovanosti pro zajištění bezpečnosti a ochrany uprchlíků, a to i navázáním spolupráce mezi policejními a bezpečnostními složkami na vnitrostátní úrovni a humanitárními organizacemi a dalšími organizacemi občanské společnosti za účelem odhalování vznikajících hrozeb a potenciálních obětí zneužívání.

Členské státy se vyzývají, aby poskytly Europolu veškeré informace, které jsou relevantní a užitečné z hlediska prevence bezpečnostních rizik v souvislosti s ukrajinskou krizí.

Ministři se vybízejí, aby:

- **informovali o svých případných očekáváních, pokud jde o podporu Evropské unie při výkonu bezpečnostních kontrol na vnějších hranicích;**
- **potvrdili svá očekávání, pokud jde o uvedení platformy EMPACT do pohotovosti za účelem koordinace boje proti všem projevům trestné činnosti v souvislosti s ukrajinskou krizí.**

¹ EMPACT (*European Multidisciplinary Platform Against Criminal Threats*) evropská multidisciplinární platforma pro boj proti hrozbám vyplývajícím z trestné činnosti.